

Blanka Zilynská

České dějiny pozdního středověku: společnost, kultura, myšlení

Cíl: prohloubit znalosti o vybraném úseku českých dějin, procvičit tvorbu vlastního názoru na příslušnou odbornou literaturu a pěstovat schopnosti práce s prameny.

Anotace:

Seminář je zaměřen na závěr středověku (1350–1526) s důrazem na církevní a kulturní dějiny, v oblasti dějin společnosti především na dobu poděbradskou a jagellonskou. Práce se zaměřuje na vybrané tematické okruhy: život ve městě i na venkově, farní síť jako prostředek komunikace a působení na věřící, každodennost soužití dvou konfesí, dobové polemiky, univerzita a její zapojení do soudobých problémů, politická kultura. Práce v semináři zahrnuje jak seznámení s novější literaturou pro dané období, tak diskuse na zvolená témata a práci s pramennými texty.

Sylabus:

Výklad, referáty a četba pramenů se zaměří na tematické okruhy podle zadaných kvalifikačních prací, např.: teritoriální církevní správa, konfesní situace a radikální směry nekatolického prostředí; literární tvorba významných osobností; ego-dokumenty konce středověku ...

Atestace (podmínky zakončení kurzu):

Obecné: účast na výuce (absence nutno omluvit). V případě distanční výuky bude docházka nahrazena pravidelnými online videokonferencemi. Rámcově pro všechny platí:

zápočet za aktivní práci v průběhu semestru (referát o vlastním tématu, seznámení s knižní novinkou, zapojení do práce s prameny, zapojení do diskusí nad tématy ostatních kolegů);

výsledná klasifikace (zkouška) za zpracování seminární, bakalářské nebo diplomní práce, resp. její části.

Podle typu studia:

Bakaláři historie (jedno i dvouobor) nastoupivší **v roce 2019 a později:** (2x Z+Zk, 4 kredity)

Zápočet za aktivní práci v průběhu semestru. Zkouška – v prvním roce rozprava o projektu bakalářské práce (příprava zadání a představení heuristiky a vstupních tezí); v druhém, resp. posledním roce studia rozpracovaný text práce v rozsahu min. 15 NS).

Bakaláři historie (jedno i dvouobor) nastoupivší **do roku 2018** včetně: (2x Z+Zk, 5 kreditů)

Zápočet za aktivní práci v průběhu semestru. Zkouška – v prvním roce rozprava o projektu bakalářské práce (příprava zadání a představení heuristiky a vstupních tezí); v druhém, resp. posledním roce studia rozpracovaný text práce v rozsahu min. 20 NS).

Studenti **historie se zaměřením na vzdělávání (bc.): (specializační seminář Z+Z, 5 kreditů; volitelný diplomní Z+Zk, 5 kreditů)** Zápočet ZS za aktivní práci v průběhu semestru. V letním semestru specializačního semináře student volí téma, které vypracuje formou eseje v rozsahu do 10 NS v případě, že píše práci na druhém oboru. V případě, že bude pokračovat v druhém roku bakalářského semináře (volitelný diplomní), odevzdává student přípravu projektu a heuristiku (příprava zadání). Zkouška v posledním roce studia – student odevzdává rozpracovaný text práce (min. 20 NS).

Studenti **navazujícího magistra historie**: (3x zápočet po 3 kreditech, klauzurní práce v druhém roce za 7 kreditů /v součtu 16 kreditů/) Zápočet za aktivní práci v průběhu semestru; v LS prvního roku text související s DP v rozsahu cca 10 NS. Klauzurní práce (min. 25 NS) představuje buď podstatnou část textu diplomové práce, nebo samostatnou práci na zvolené téma vycházející ze zaměření studenta.

Studenti **učitelství historie pro SŠ (mgr.)**: (**historicko-didaktický seminář** Z+Z, 6 kreditů; **volitelný diplomní seminář** Z+Z, 5 kreditů) Zápočet ZS historicko-didaktického semináře za aktivní práci v průběhu semestru. V letním semestru historicko-didaktického semináře student volí téma, které vypracuje formou eseje v rozsahu do 15 NS v případě, že píše práci na druhém oboru. V případě, že bude pokračovat v druhém roku diplomního semináře, odevzdává student přípravu projektu a heuristiku (příprava zadání). Zkouška v posledním roce studia – student odevzdává rozpracovaný text práce (min. 15 NS).

Studenti **navazujícího magistra historie** – akreditace zahájena od r. 2021/22 (4x zápočet po 4 kreditech, /v součtu 16 kreditů/) Zápočet za aktivní práci v průběhu zimního semestru (referát); v obou LS text v rozsahu cca 10 NS, související s DP nebo téma zvolené dle odborného zájmu studenta.

Základní literatura:

Beran Zdeněk, Landfrýdní hnutí v zemích České koruny, ČB – HK 2014

Boubín Jaroslav a kol., Hledání nové Evropy. Projekt krále Jiřího, Praha 2015

Cermanová Pavlína, Čechy na konci věků, Praha 2013

Cermanová P. – Novotný R. – Soukup P. (ed.), Husitské století, Praha 2014

Coufal Dušan, Polemika o kalich mezi teologií a politikou 1414–1431, Praha 2012

Coufal Dušan, Turnaj víry. Polemika o kalich na basilejském koncilu 1431–1433, Praha 2020

Čornej P. – Bartlová M., Velké dějiny zemí Koruny české VI. 1437-1526, Paseka 2007

Hledíková Zdenka, Svět české středověké církve, Praha 2010

Hrdina, Jan – Zilynská, Blanka (edd.): Církevní topografie a farní síť pražské církevní provincie v pozdním středověku (=Colloquia mediaevalia Pragensia 8), Praha 2007

Jukl Jakub Jiří, Adamité. Historie a vyhubení husitských naháčů, Praha 2014

Kalous Antonín, Matyáš Korvín, Praha 2009

Kuthan Jiří, Královské dílo za Jiřího z Poděbrad a dynastie Jagellonců, I-II, Praha 2010-13

Macek Josef, Víra a zbožnost jagellonského věku, Praha 2001

Marek Jindřich, Václav Koranda mladší. Utravistický administrátor a literát, Praha 2017

Nodl Martin, Dekret kutnohorský, Praha 2010

Patschovsky Alexander, Bludiště pravé víry. Sektáři, kacíři a reformátoři ve středověkých Čechách, Praha 2018

Stejskal Jan (ed.), Komentáře papeže Pia II. ve třinácti knihách I, Veduta 2020

Šmahel František, Mezi středověkem a renesancí, Praha 2002

Šmahel F., Husitské Čechy, Praha 2001

Šmahel F., Alma mater Pragensis. Studie k počátkům Univerzity Karlovy, Praha 2016